ఎన్నో రంగుల తెల్లకిరణం

సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి

ఈనాటి పాఠకులకోసం ఒకనాటి ఆణిముత్యం

పరిచయం అవసరం లేని ప్రముఖకవి శ్రీ సిరివెన్నెల సీతారామ శాస్త్రి గారు, సినీ రంగ ప్రవేశానికి ముందు 'భరణి' అనే కలం పేరుతో కవితలతో పాటు కథలు కూడా వ్రాసారన్న విషయం చాలా కొద్ది మందికే తెలుసు. ఆయన రాసిన కథలు రాసిలో తక్కువే ఐనా శైలి, శిల్పం విషయంలో మాత్రం ఒక ప్రత్యేకతని సంతరించుకుని ఉంటాయి. ఆయన షమిత్రుడు శ్రీ ఆకెళ్ళ ఒక సారి ఈయన కథా రచన గురించి ప్రస్తావిస్తూ 'శాస్త్రి కథ వ్రాయడండీ..చెక్కుతాడు.. ఒక్కో కథనీ 20-30 సార్లు తిరగరాసిన సందర్భాలు కూడా నాకు తెలుసు. ప్రతి పదం, ప్రతి వాక్యం, ప్రతి సన్నివేశం తనకి పూర్తిగా నచ్చితేనే గానీ కథ పూర్తి ఐనట్లు భావించడు..' అని అన్నారు. సిరివెన్నెల గారి విలక్షణ కథా శైలిని ప్రతిబింబించే 'ఎన్నో రంగుల తెల్లకిరణం' ఈ నెల 'కౌముది' పాఠకులకోసం ప్రత్యేకంగా అందిస్తున్నాం. ఈ కథ రచనా కాలం 1980 తొలిరోజుల్లో..

అటు మధ్య గదిలో నుంచీ, ఇటు కటకటాల వరండాలో నుంచీ కలకలం స్పష్టాస్పష్టంగా వినిపిస్తోంది. రకరకాల సంభాషణలు, మధ్య మధ్య పెద్దగా నవ్వులు, గోలగోలగా నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ మాట్లాడుతున్నారు.

ఈ గదిలో తలుపులన్నీ మూసేసుకుని, ఒంటరిగా పడుకుని ఉన్నాను. నిద్ర పట్టడం లేదు. నిద్ర పోవాలనే ఉద్దేశమూ లేదు. ఊరికే, విశ్రాంతిగా కళ్ళుమూసుకుని గత ఏడాది కాలాన్ని సమీక్షించుకుంటున్నాను.

'మూడు రోజుల్నుంచీ ఒక్కలా అలసిపోయాడు కుర్ర నాగన్న. సుబ్బరంగా పడుకోనివ్వండి వాణ్ణి' అని అమ్మమ్మ మగవాళ్ళ భోజనాలు పూర్తికాగానే నా విశ్రాంతికి ఏర్పాటు చేసింది. ఆవిడ పుణ్యమా అని గతవారం రోజులుగా దొరకని ప్రశాంతమైన ఒంటరితనం దొరికింది.

శ్రమ పడటం, విశ్రాంతి తీసుకోవడం విషయానికి వస్తే, నాకన్నా, మిగిలిన ప్రతి ఒక్కరూ వందరెట్లు ఎక్కువ కష్టపడ్డారు. ఈ మూడు రోజులూ ఊపిరి తిరగనివ్వని పని. పైగా అయిదుగురు కాపురం ఉండే ఇంట్లో ఏభయిమంది సర్దుకోవలసి రావడం.

ఈ మూడు రోజుల కార్యక్రమానికి కేంద్రబిందువునీ, కర్తనీ నేనే. కనుక నాకు ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు. నిద్రకీ వాటికీ ప్రత్యేకమైన సౌకర్యాలు పెళ్ళికొడుకుకిలాగా.

ఈ పోలికను అనుకోవలసి వచ్చిన ప్రతిసారీ అదోలా ముడుచుకుపోతోంది నా మనస్సు. పెళ్ళికొడుకులాగా! ఇదేం పోలిక! కానీ అలా పోల్చుకోక తప్పనిసరి కావడంతో జీవితపు వైచిత్రి ఏదో తోస్తోంది లీలగా.

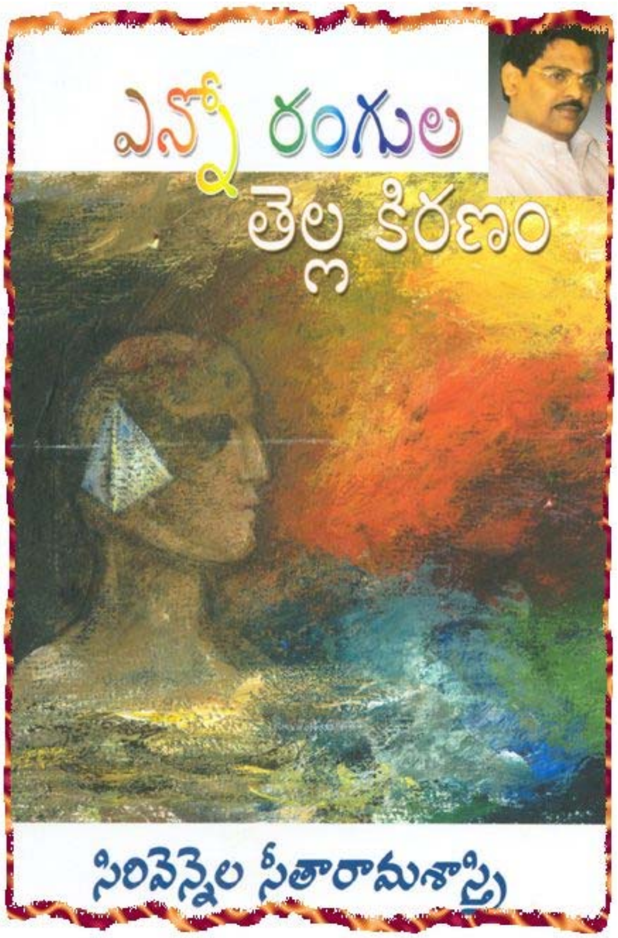

శారీరక శ్రమకన్నా మానసిక సంఘర్షణ ఎక్కువ అలసట కలగజేస్తుంది. అందువల్లనే అందరికన్నా ఎక్కువ అలసిపోయాను. ఈ మూడు రోజులుగా అనుక్షణం నా అంతరంగం విచిత్రమైన ఒత్తిడికి లోనయ్యింది. ఒకదానికొకటి సంబంధం లేని వేలాది లక్షలాది భావాలు అల్లకల్లోలంగా ఆక్రమించేసాయి మనసంతా. మనిషి జన్మించింది మొదలు మరణశయ్య మీద చిట్టచివరి ఉచ్ఛ్వాశం తీసేవరకూ ఎన్నిరకాల అనుభూతులకు లోనుకాగల అవకాశం ఉందో అన్ని అనుభూతులూ, ఈ ఒక్క మూడు రోజుల్లోనే చుట్టుముట్టాయి నన్ను.

'అలసలసి ఉన్నారు. అలా ఒక గంట పాటు నడుములు వాల్చరాదట్రా. అలా అనవసరంగా వాగుతూ అలసిపోయేకన్నా?' అమ్మమ్మ మధ్య గదిలో ఉన్న వాళ్ళని కసురుతోంది.

'రేపటి నుండి అందరూ చేసే పనే అది. రేపు తెల్లారి లేస్తే ఎవరి గూటికి వాళ్ళు. మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకో, ఎక్కడో? ఏం కబుర్లు చెప్పుకున్నా ఇవాళ ఒక్కరోజే కదమ్మా' సుందరం పిన్ని.

'ఈ గుంట వెధవలంతా ఏరి? ఒక్కడూ కనబడడూ?'

'అలా పెద్దబాబు గది వెనకాల కటకటాల గదిలో పేకాట ఆడుతున్నారు.'

అటు వాళ్ళ మాటలూ, ఇటు నా పెద్దతమ్ముడు రవణా, మిగతావాళ్ళూ చేస్తోన్న పేకాట అల్లరీ అన్నీ చెవిన బడుతున్నాయి.

అశాంతితో అలసిపోయిన నిస్త్రాణలో ఏదో ట్రాన్స్‌లో ఉన్నట్టుంది మనస్సు.

"అన్ని రంగులూ, అన్ని అందాలూ అన్ని అనుభూతులూ సగటుగా కలసి ఉన్న సూర్యకాంతి, జీవితం కాదంటారా?"

అమ్మ వైపు, నాన్నగారివైపు అయినవాళ్ళు చాలా మంది ఉన్నారు. మేనమామలు, పింతల్లులు, మేనత్తలు, పినతండ్రులు, వాళ్ళ వాళ్ళ కుటుంబాలు, నా ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు, ఇద్దరు చెల్లెళ్ళు, అంతా కలిపి పిల్లా జెల్లాతో సహా నికరంగా యాభైమంది తేలేరు.

ఈ మూడు రోజుల అనుభవమూ తేల్చింది ఇంతమంది అయినవాళ్ళు ఒక్కచోట చేరినప్పుడు ఏం మాట్లాడుకుంటారో ఇదీ అని చెప్పటానికి ఏమీ ఉండదు. కొటేషనూ ఉండదు.

అవి మాటలు కావు. అది సంభాషణ కాదు. ప్రతీ మనిషీ ఒకే గుండెలో ఒక ముక్క వీళ్ళంతా. ఒకే గుండె ముక్కలు. కాలం ఎక్కడెక్కడో విసిరేస్తుంది, ఈ ముక్కల్ని జీవితం తరుముకు వస్తుంటే జీవనాన్ని తరుముకుంటూ, ఎవరికి వారు ఒకరికొకరు దూరంగా, మళ్ళీ అదే కాలం.

చావుకో, పుట్టుకకో, నిలువుగా పాతబడిన పందిరి రాటల మధ్య పెనవేసుకుంటున్న పచ్చని పెళ్ళి ముళ్ళకి సాక్ష్యం ఇచ్చేందుకు, అడ్డంగా పరచబడిన అవే రాటల పాడెమీద, తెగిపోయి వెళ్ళిపోతున్న ముళ్ళను వీడుకొలిపేందుకో... మళ్ళీ తాత్కాలికంగా దగ్గరకు చేర్చుస్తుంది. అప్పుడు ఆ గుండె ముక్కలు, ఆత్రంగా ఆప్యాయంగా అస్తవ్యస్తంగా ఉండగట్టుకుని జారిపోయిన క్షణాలన్నింటినీ

స్పందించాలనీ చేసే ప్రయత్నం.

ఇప్పుడు అదే జరుగుతోంది. ఆ మూడు రోజులూ ఈ గుండె ముక్కలన్నింటినీ తన గుప్పెట్లో వుండగా బిగియబెట్టిన కాలం రేపు సూర్యోదయంతో తన గుప్పెటని విసురుగా తెరుస్తుంది. వికేంద్రీకరిస్తుంది. జీవితంలో విసిరేస్తుంది.

మా పెద్దమామయ్య గట్టిగా నవ్వుతూ ఏదో చెపుతున్నాడు. అందరూ పగలబడి నవ్వుతున్నారు. అమ్మ నవ్వు కూడా స్పష్టంగా వినిపించింది. అన్ని నవ్వుల్నీ వదిలేసి అమ్మ నవ్వునే స్పష్టంగా ప్రత్యేకంగా గుర్తించిన నా అంతరంగం తన ఆ చర్యలోని ఔచిత్యాన్ని ఇదమిత్థంగా తెల్సుకోలేకపోతోంది.

నా పెళ్ళి విషయం సంభాషణలో దొర్లడంతో నా ధ్యానం కాస్త అటు మళ్ళింది. నాకు ఈడైన మరదళ్ళు ముగ్గురు నలుగురున్నారు. కానీ ప్రధానంగా పోటీలో ఉన్నది ఇద్దరు. మా పెద్దమామయ్య కూతురు పదహారేళ్ళ పద్మ, మానాన్నగారి పెద్ద చెల్లెలు సూరీడత్త కూతురు పద్దెనిమిదేళ్ళ నీలవేణి. అమ్మ తరపున వాళ్ళు, నాన్న తరపున వాళ్ళు - అని రెండు పక్షాలుగా చీలిపోతున్నారు ఈ విషయంలో. ఈ ప్రసక్తి వచ్చిన ప్రతిసారీ వాతావరణంలో కనిపిస్తోన్న వింతైన చిరువేడి నాకూ, మా అమ్మకీ ఇబ్బందికరంగానే పరిణమిస్తుంది.

మామూలుగానే మళ్ళీ కాసేపు విసుర్లు చురకలూ సాగదీసుకోవడాలూ అన్నీ అయ్యాక పెద్ద మామయ్య మరో విషయం మీదకి నడిపినట్లున్నాడు. కాసేపు జాలిగా మాట్లాడుతూ ఉంటే నాకు అర్థం అయ్యింది. కొద్దిసేపు తరువాత మామయ్య సినిమా ప్రోగ్రాం పెట్టారని.

రవణా! రవణా!

'చిన్నన్నయ్యా! పెద్ద మామయ్య పిలుస్తున్నాడ్రా', నా ఆఖరి తమ్ముడు వాసు రవణని పిలిచాడు.

'అబ్బ ! ఉండరా! కౌంట్ అయ్యేలాగుంది. ఇప్పటికింకా లైఫ్ లేదు. నువ్వు పోయి కనుక్కో ఎందుకో'

సినిమా సంభాషణ జోరుగా వినిపిస్తోంది.

'ఏ సినిమాకో చెప్పేడ్రా మామయ్య? మా రాజ్యం పిన్ని కొడుకు అడిగేడు వాసును. 'లేదింకా మనవే డిసైడ్ చేద్దాం.'

'చిన్నన్నయ్యా! ఏదైనా కలర్ ఫిలింకి వెళ్దాంమ్రా!'

అటు మా అమ్మమ్మ కంఠం ఖంగున వినిపించింది. 'అందరూ కట్టకట్టుకుని పది పదిహేను రిక్షాల్లో ఏ పెళ్ళికో, ఊరేగింపుకో వెళుతున్నట్టు చూసే వాళ్ళకి ఏమైనా బాగుంటుందిరా నానీ? ఇప్పుడు వందో, నూట యాభయ్యో తగలేసి..'

'అబ్బ నువ్వుండవే నస.. ఇంతమందీ మళ్ళీ కలుస్తామా ఏమిటీ? మంచో చెడ్డో ఏదో సందర్భం వచ్చింది కాబట్టి కలిసాం గానీ..

మంచో, చెడ్డో ఏదో ఒకటి.! ఏదైనా ఒకటే! జీవితానికి గొప్ప సమదృష్టి వుంది! బ్రతుకుకి గొప్ప ఎడ్జస్టబిలిటీ వుంది! మళ్ళీ నా మనస్సు అగాధాల్లోకీ, ఆకాశంలోకీ పరుగులు తీస్తోంది.

'... అందుకే నాకు కలర్ ఫిల్మ్ అంటేనే ఇష్టం. అంతెందుకు... మనంరోజూ చూసే రోడ్లూ, ఇళ్ళూ, కొండలూ, మైదానాలూ ఒకటేమిటి, అన్నీ కూడా ఈస్ట్‌మన్ కలర్‌లో చాలా అందంగా, ఇంతకు మునుపు మనం చూడనంత అందంగా కనిపిస్తాయి. ఎందుకో తెలుసా?' తన ఉపన్యాసాన్ని ఒక ప్రశ్నతో ఆపేసాడు వాసు.

'ఎందువల్లనంటావ్?' ఎవరో అడిగేరు. వాడేం చెబుతాడో వినాలని నాకు కుతూహలంగా అనిపించింది. ఇప్పుడిప్పుడే భావగగనాల్లో విహరిస్తోన్న వయస్సు వాడిది. ఇంటర్మీడియట్ చదువుతున్నాడు.

'మనకి కాలేజీలో ప్రాక్టికల్స్‌లో చూపిస్తారు చూడు, కాంతి కిరణం పట్టకం ద్వారా ప్రయాణించి ఏడు రంగుల వర్ణపటంగా విశ్లేషించబడటం! అదే కారణం, మనం పైన చూసే ప్రతి వస్తువునీ తెల్లనిసూర్యకాంతి ఛాయలో చూడటం వల్ల,అన్ని వస్తువులూ వాటి

వాటి రంగులు వెలిసిపోయినట్లు, ఫేడౌట్ అయినట్లు కనిపిస్తాయన్నమాట. అదీ కలర్ ఫిల్మ్‌లో అయితే లైట్ రీడిస్పర్షన్ వల్ల చక్కగా రంగురంగులుగా విశ్లేషించబడి, ఏ వస్తువుకి వస్తువు తన ప్రత్యేకతతో, తన ఒరిజినల్ రంగుతో కనిపిస్తుందన్న మాట. కావలిస్తే చూడు, నువ్వు పట్టపగలు చూసే ఏ వస్తువైనా సంధ్యా సమయంలో గానీ రాత్రి దీపాల కాంతిలో గానీ చూస్తే ఇంకా అందంగా కనబడుతుంది. అందుకే నా కనిపిస్తుందీ, దేవుడనేవాడు కనబడితే అడగాలనిపిస్తుంది. పగటి కాంతిని కూడా ఈస్టమన్ కలర్‌లో ఇవ్వరాదా అని!' వాసుగాడి పద్దెనిమిదేళ్ళ భావుకత్వం, నాకు ఎందుకో స్పష్టంగా తెలియని చిరునవ్వుని రప్పించింది.

నాకు ఈ సినిమా ప్రోగ్రాం కొంత అయిష్టంగానే ఉంది. మొత్తానికి పెద్దమామయ్య, అమ్మమ్మతో సహా అందర్నీ బైల్దేరదీసాడు. ఇంతమంది పెద్ద ఊరేగింపులా సినిమాకి బయలుదేరి వెళ్ళడం నాకు కొంచెం డెలికేటుగా ఉంది. నేను వాళ్ళతో కలవకుండా వేరేగా సిటీబస్‌లో వెళ్ళాలనుకున్నాను. అదీగాక ఇన్ని టికెట్లు సంపాదించే ప్రాబ్లం ఒకటుంది. ఆ హాలు మేనేజర్ నా స్నేహితుడు. కనుక ఒక గంట ముందుగా వెళ్ళి చెబితే మంచిది. కొంత అయిష్టంగానే, అంతరంతరాల్లో ఎక్కడో ఎంతో కొంత ఇష్టం లేక పోలేదు అనే నిజం కూడా నాకు తెలుస్తూనే ఉంది. నిజమే ఈ సందడినీ, ఈ సందేహాన్ని, ఆత్మీయుల మధ్య ఈ కలకలల చైతన్యాన్నీ ఆనందించకుండా ఉండలేకపోతోంది నా హృదయం. అలా ఆనందపడటంలో ఏదో అపరాధ భావన కూడా వెంటాడుతోంది లీలగా.

నా వెనక ఎనమండుగురు కుర్రాళ్ళు బయలుదేరారు. అమ్మమ్మ పెట్టిన అభ్యంతరాలన్నీ తీసేసి, పద్మని కూడా వెళ్ళమని పంపించారు పెద్ద మామయ్య. ఆ హడావిడిలో నోటితో నవ్వుతూ, నొసలుతో వెక్కిరిస్తూ, 'నువ్వు కూడా బావతోనే పోవే' అని నీలవేణిని ముందుకి నెట్టింది సూరీడత్త.

పద్మ నా పక్కగా నడుస్తూ, వసపిట్టలా చెవిలో ఏదేదో వాగుతుంది. కాస్త దూరంగా నీలవేణి తలవంచుకుని, అప్పుడప్పుడు నా వైపు ఓరచూపులు చూస్తూ నడుస్తోంది. మిగతా వాళ్ళంతా వానర సైన్యంలా రోడ్డంతా ఆక్రమించుకుని చిందులు త్రొక్కుతూ నడుస్తున్నారు.

సిటీబస్‌లో మా సెక్షన్ సూపర్వేజర్ వెంకటేశ్వరరావు గారు కనిపించి విష్ చేశారు.

'ఆ! ఏవండీ కార్యం బాగా సవ్యంగా నడిచిపోయినట్లేనా?'

'ఆ! బాగానే పూర్తయింది సార్'

'ఊ, బాగుంది! వీళ్ళంతా...?

'తమ్ముళ్ళూ, చెల్లెళ్ళూ, బావలూ, మరదళ్ళూ, బంధువులు!

'ఆహా! బాగుంది! వైభవంగానే జరిగిందన్నమాట! ఇంకేం? అయినా మీ నాన్నగారికేం లోటు? మహానుభావుడు. ఆయిన వాళ్ళు కొల్లలు... మొత్తానికి పెళ్ళిలా జరిపించుకున్నాడు. బాగుంది... ఆఁ.. ఏమిటిలా చాలా హడావిడిగా బయలుదేరారు?

ఏదో చెబుదామనుకున్నాను, ఇంతలోనే ఒక పిసిండ్రీ అందుకుని, 'సినిమాకి సార్! దేవిలో శపథం సినిమాకి' అన్నాడు ఉత్సాహంగా, ఒక్క క్షణం గిల్టీగా కొట్టుకుంది నా గుండె

'ఓహో.. సినిమాకా.. ఇకనేం? అన్నట్లు ఈ రోజుతో మీ లీవ్ అయిపోయింది గదా, రేపు జాయినవుతారా లేక ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తారా?

'అబ్బెబ్బే లేదండీ! జాయినైపోతాను' కంగారుగా అన్నాను. అవసరంలేని సంజాయిషీ ధ్వనించింది నా కంఠంలో. ఆయనలో ఎంతమాత్రం ఆ ఉద్దేశం లేకపోవచ్చును గానీ, నాకు మాత్రం ఆయన 'ఓహ్, సినిమాకా బాగుంది' అన్న మాటల్లో ఏదో వెక్కిరింత, వ్యంగ్యం ఉన్నట్లనిపించింది.

ఎలా జరిగిందో, ఎవరి ప్రోత్సాహం వల్ల, ఏ 'రాజకీయం' వల్ల జరిగిందో గానీ, నా సీటు పద్మకి నీలవేణికి మధ్య ఉండేలా ఏర్పాటు జరిగింది. చిన్నగా నవ్వుకుంటూ కూర్చున్నాను.

సినిమా మొదలైంది. ఇదివరకే నేను చూసేసిన సినిమా. అన్యమనస్కంగా చూస్తున్నాను. నా ప్రక్కన సన్నగా ముక్కు ఎగబీల్చినట్లనిపించి తలతిప్పాను, నీలవేణి ఏడుస్తోంది.

'ఏమిటీ..."' అన్నాను నేను నెమ్మదిగా. ఐదు నిమిషాల తర్వాత, నెమ్మదిగానే చెప్పింది.

'చూశావా బావా! తండ్రి పోయి ఇరవై ఏళ్ళయినా, రామారావు (సినిమాలో హీరో) ఒక్క క్షణం క్రితం పోయినట్లు ఎలా దుఃపడుతున్నాడో! ఇరవై ఏళ్ళుగా ఒక్క నిమిషం కూడా మరచిపోలేదన్న మాట! మా నాన్న కూడా మమ్మల్ని ఎంతో ప్రేమగా చూసుకున్నారో అయిదేళ్ళయినా కాలేదింకా, అప్పుడే అమ్మకూడా మరచిపోయింది...

ఉలిక్కిపడ్డాను. దాని మాటలు వినిపించడం మానేశాయి, ఏదో తెలియని ఆవేదన గుండెలో సుళ్ళు తిరుగుతున్నది. నాన్నగారు! మా నాన్నగారిలాంటి తండ్రి ప్రపంచంలో మరెవ్వరికీ లేరేమో అనిపించేది మాకు!ఎంత ప్రేమ మూర్తి! ఆయన చితిముందు నుంచున్న నాకు, ఇంక ఈ ప్రపంచంలో బ్రతకడం వ్యర్థం అనిపించింది. నేనూ, రవణ పదకొండో రోజున ఆత్మహత్య గురించి ఆలోచించాం. మా అమ్మ వారం రోజులపాటు పచ్చి మంచినీళ్ళు తగలేదు. ఇంత విషం తిని అందరం చచ్చిపోతే బాగుంటుందని నేనూ రవణా నిశ్చయించుకున్నాం. కానీ ముక్కుపచ్చలారని చెల్లెళ్ళు, ఆఖరి తమ్ముడూ వీళ్ళని చంపే అధికారం మాకు లేదు. అమ్మకీ, నాకూ, రమణకి ఉన్నంత మనస్తాపం ఉండే వయస్సు కాదు వాళ్ళది. వాళ్ళకోసం మేం బతక్క తప్పదనుకున్నాం.

ఇంతా జరిగి ఎంతకాలమైంది? అంతలోనే... "బావా!" గిల్లింది పద్మ, "శ్! అబ్బ! ఏమిటి?"

"ముక్కు మొహం తెలీని వాళ్ళని, ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కడని వెతుకుతాడ్రా అతను? (హీరో) తను ప్రతిజ్ఞ పట్టేసినంత మాత్రాన వాళ్ళు దొరికితే గానీ, వీడు నవ్వడు, నలుగురితో కలవడు, తిండీ తినడు. ఊహూం.. తాగేస్తున్నాడు? వీడు చచ్చిపోడా మరి?"

తన బాల్యంలో తన కళ్ళముందు, తన కన్న తండ్రిని చంపిన హంతకుల అంతు చూడటానికి ప్రతిజ్ఞ పట్టిన ఒక కుర్రవాడి కథ ఆ సినిమా. తండ్రి చితిమంటల ఎదురుగా పిడికిలి బిగించి, గుండెలు పగిలేలా ప్రతిజ్ఞ చేసిన ఆ క్షణంలో ఆ కుర్రవాడి జీవితంలో కాలం స్తంభించిపోయింది! అది ఒక్కటే క్షణం. అటు తర్వాత అతని జీవితంలో మరే ఇతర ' ఇతర క్షణం' తొంగి చూడనే లేదు! ఆ ఒక్కటే అనుభవం, ఆ ఒక్కటే అనుభూతి. అటు తర్వాత అతని అస్తిత్వ కాల ప్రవాహం నుంచీ బైటకి వచ్చేసి 'ఆ భావావేశపు అభావం స్థిరీకరించబడిపోయింది. అటుపైన ఇరవై ఏళ్ళపాటు, అహరం, అనుక్షణం, ఆ దుఃఖాగ్నిలో, ఆ ప్రతీకార జ్వాలలో, ఆ చితిమంటల స్మృతి వాక్యంలో అర్ధాంతరంగా ఆగిపోయి నిలిచిపోయాడు. అటుపైన అతనికి నవ్వ్వాలేదు. మరో ఏడుపూ లేదు. బ్రతుకూ లేదు. గమనం అసలే లేదు ఇరవైయేళ్ళపాటు..

నాన్నగారి చావు కూడా చాలా మిస్టీరియస్‌గానే జరిగింది. కోర్టు పనిమీద విజయనగరం వెళ్ళి హఠాత్తుగా హార్ట్ ఎటాక్‌తో .. నో సమ్‌థింగ్ ఈజ్ రాంగ్. ఆ పదకొండు రోజులూ ఏవేవో గుసగుసలు వినిపించాయి నాకు. పోస్ట్‌మార్టం జరగకుండా పెద్ద ప్రయత్నం జరిగిందట. నాన్నగారు వెంట తీసుకెళ్ళిన కాగితాలు కొన్ని కనిపించలేదట. ఏది, ఏమిటి, ఎందుకు ఎలా జరిగిందో స్పష్టంగా ప్రశ్నలు వేసుకునే లోగానే, నాన్నగారు పిడికెడు బూడిదైపోయారు.

ఎంతగా జ్వలించి పోయింది నా గుండె ఏదో ఉక్రోషంతో, ఏదో మంటతో... నాన్నగారి చావు సహజమా, అసహజమా, అసహజమైతే ఎలా, ఎందుకు..? ఆరా తియ్యాలనీ, అంతు చూడాలనీ, అగ్ని పర్వతంలా రగిలిపోయాను నేను.

ఏం చెయ్యగలిగాను? ప్రశ్న అలాగే ఉండిపోయింది. ఉండిపోలేదు కూడా. కాలగతిలో క్రమంగా కరిగిపోతోంది కూడా.. హుఁ! కాలగతి అంటే ఎంతో కాలమై పోయిందేం...? ఈనాడిలా సినిమా చూస్తూ, వయస్సు రక్తాన్ని రెండు పక్కలా వేడెక్కించుకుంటూ, జీవితానుభవంతో ప్రతిక్షణం మునకలు వేస్తూ.. ఒక్క క్షణమైనా దేవుడిలాంటి నాన్నగారి కోసం జీవితాన్ని స్థిరీకరించుకోలేక.. ఎక్కడికీ కొట్టుకుపోవడం!

నాన్నగారు పోయింతర్వాత, నవ్వు, ఆనందం, అనుభవం - ఇవేవీ నా జీవితంలో ఉండవనుకున్నాను. ఉండకూడదనుకున్నాను. కేవలం కుటుంబం పట్ల నా బాధ్యతని, కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చడానికి మాత్రమే, నాన్నగారు వారసత్వంగా మిగిల్చిన ఈ జీవితాన్ని కొనసాగించాలనుకున్నాను కొన్ని రోజులు. అంతే! మళ్ళీ జీవితం తన పరిపూర్ణ విలాసంతో కమ్మేసింది.

'బావా' మళ్ళీ గిల్లింది పద్మ.

'ఏమిటీ, ఏంటీ నస?' చిరాగ్గా అనాలనుకున్నాను. సరసంగా అనేశాను. 'హా షేం ఫుల్! అంతలా కవ్విస్తోంది ఆ అమ్మాయి. అతనిలో నిజంగానే ఏమీ చలనం లేదంటావా?" కవ్విస్తున్నట్టు అడిగింది.

నిజమే! ఈ అనుమానం నాకూ వచ్చింది. కాలం, జీవితం ఇన్నేళ్ళుగా అతన్ని ఎప్పుడూ తాకనేలేక పోయాయా? తాగి తాగి ఆ మత్తులో అస్తిత్వాన్ని తిమ్మిరితో మొద్దుబరిచి, ఆ తాకిడిని తుళ్ళగొట్టి తృణీకరించాలని అతను ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు అనిపించింది. ఆపరేషన్‌కి ముందు మత్తు ఇంజక్షన్ తీసుకున్నట్లు ఎందుకు? జీవన స్పర్శ నుంచీ బలవంతాన తప్పుకునే ప్రయత్నం ఎందుకు? ఆత్మ వంచనని కప్పి పుచ్చుకోవడం ఎందుకు?

"ఏమో నాకేం తెలుసు? నేనేమైనా వాడి మనస్సులోకి తొంగి చూసానా? వాడిలో నిజంగా చలనం ఉందో లేదో, ఉండీ లేనట్లు నటిస్తున్నాడో...."

"ఎందుకూ నటించడం? ఆ అమ్మాయిని ప్రేమిస్తే, వాళ్ళ నాన్నపట్ల ప్రేమ, వాడి ధ్యానం తగ్గిపోతాయా? అసలు, అలా ఒకే పాయింటు మీద అన్నేళ్ళు ఉడుంపట్టు పట్టి కూర్చోవడం సాధ్యమేనా, బావా? నా మటుకు నాకు అసాధ్యం సుమా? మా నాన్న మీద ఎప్పుడైనా అలుగుతాననుకో, నిజంగా అన్నం మానేసి కూచుంటాను. ఆయన వచ్చి బతిమాలడం ఆలస్యమయిందనుకో, ఎంతాకలేస్తుందనుకున్నావ్? కోపం అలాగే ఉంటుంది. కానీ ఆకలి కూడా వేస్తుంది. దొంగతనంగా తినేసి కూర్చుంటానంతే!" కిలకిలా నవ్వేసింది.

దాని మాటల నుంచీ నా అంతరంగంలోని సందిగ్ధతకి ఏదో సమాధానం. నేను అజ్ఞాతంగా అస్పష్టంగా, కోరుకుంటున్న జవాబు వైపుకి మొగ్గు ఇచ్చే ఆలంబన దొరికినట్లు అనిపించింది. మనస్సు గిల్టీ ఫీలింగ్ నుంచీ కొంచెం కొంచెం తేరుకుంటుంది.

ఈ భావ సంఘర్షణ ఇరవై రోజుల క్రితం నుంచీ ప్రారంభమయ్యింది. మా బాబాయి ఇరవై రోజుల క్రితం వచ్చాడు దగ్గరుండీ నిర్వహించేందుకు.

బంధువులకి ఆహ్వానాలు వెళ్ళాయి. పెళ్ళి పిలుపుల్లాగా ఇంతమందికి వసతి సౌకర్యం చూపించడం ఎలాగా అన్న సమస్య తలెత్తినప్పుడు "పక్కింటి మాస్టారింట్లో ఎడం ప్రక్కన వాటా ఖాళీ అయింది. ఆ అయిదు రోజులు విడిదిగా అడిగితే సరి! అన్నాడు రవణతో.

ఆ విడిది అన్నమాట, చాలా ఇబ్బందికరంగా అనిపించి నేను, రవణ ముడుచుకు పోయాం. సౌకర్యార్థం, ఇంటికి ముందూ, వెనుకా షామియానాలు వేయించక తప్పలేదు.

వంట బ్రాహ్మలు, వంటలు, హడావుడీ, ప్రతీక్షణం, ప్రతీ అంశం మీద నేనూ రవణా గిల్టీగా, మొహమాటంగా సిగ్గుతో మొహాలు ఎర్రబరచుకుని, తలలు దించుకుంటూ ఉంటే అమ్మమ్మ అంది.

"అదేమిట్రా కుర్ర నాగప్పల్లారా! ఎందుకలా ఏదో తప్పు చేస్తున్నట్లు, సిగ్గు పడతారు? సంవత్సరీకాలు అంటే, పెళ్ళితో సమానం అని చెబుతారు పెద్దలు" అని.

మూడు రోజులూ, ఉన్నట్లుండి భోరున రాగాలు, పెడబొబ్బలు. అరగంట తిరక్కుండా నవ్వులు, నవ్వుతున్నప్పుడు, కేరింతలు. మళ్ళీ ఏదో తంతు జరుగుతున్నప్పుడు అందరూ శోకాలు, సానుభూతులు.

ప్రతీ రాత్రి పెళ్ళి గొడవలు, చనిపోయిన వారి జ్ఞాపకాలు తవ్వి తియ్యడం కళ్ళు గతాన్ని వర్ణించడం, పుట్టనున్న వారి జాతక చక్రాలు తిప్పుకోవడం, కళ్ళు భవిష్యత్తుని తెలియ చెప్పడం, వర్తమానాన్ని కలలు కనడం.

ఈ ఏడాదిగా లేని జీవకళ ఏదో అమ్మ మొహంలో కనిపించింది. రవణ ఆనాడు తన పాటలతో, తన వాయిద్యాలతో, ఎంత హుషారుగా ఎంటర్టైన్ చేసాడు!

నాన్నగారు పోయిన్నాటి విషాదచ్ఛాయ. నాన్నగారు తిరిగి వచ్చేరా, అన్నంత ఉత్సాహంగా...

బ్రతుకు, చావు, ఆరాటం, ఆనందం... గొప్ప ఎక్స్పీరియన్స్ ఇది!

ఏ కుర్రాడికో సినిమా గురించిన సందేహాన్ని, మా బాబాయి గారొకాయన తీరుస్తున్నారు. "బాగుందిరా మరీ! మూడు గంటల్లో మొత్తం కథంతా చెప్పాలాయె! నువ్వు అడిగే ప్రతీ చొప్పదంటు ప్రశ్నకీ, వాడెప్పుడు తిన్నాడు, ఎప్పుడు పడుకున్నాడు, ఎప్పుడు దొడ్డి కెళ్ళాడు, ఎప్పుడు స్నానం చేశాడు.. ఇవన్నీ చూపిస్తే వాడు బతికినంతకాలం మనకి సినిమా చూపించాలి. అదీకాక ఆ కథ వాడి జీవితంలోని ఏ సంఘటనకీ, ఏ రసానికి సంబంధించిందో ఆ ఒక్క అంశాన్నే చెబుతాడు కానీ, మొత్తం జీవితమంతా, అన్ని రసాల్తో పరిపూర్ణంగా ఎలా చూపించగలడు? సహజత్వం లేదని నువ్వంటే ఎలా? సినిమా అంటే జీవితంలా అనిపించేదే కానీ, జీవితం కాదుగా?"

నాకు సమాధానం దొరికింది. మా నాన్నగారు నాతో అంటున్నట్లు అనిపించింది. "ఒరే నాన్నా! నేను చనిపోయిన ఆ క్షణం దగ్గరే, నీ జీవనం, గమనం స్తంభిస్తే నేను పోయినట్లే లెక్క. అలాకాక, నువ్వు, తమ్ముళ్ళూ, చెల్లెళ్ళూ మీమీ బ్రతుకుల్లో నడుస్తూ..మీ వెనకాల నా స్మృతిని నడిపించుకుంటూ, మీ జీవితాల్లోకి, నన్ను ఇముడ్చుకుంటూ వెళితే, నేను బ్రతికి ఉన్నట్లే కదరా?!"

రంగుల్లోకి విశ్లేషించబడితే, పరిపూర్ణత నుంచీ వేరుపడ్డ ఏ ఒక్క రంగో, ఏ ఒక్క అంశమో - స్ఫుటంగానే అయినా, అందంగానే అయినా - ఒక్కటి విడిగా కనబడుతుంది!

అన్నిరంగులూ, అన్ని అందాలూ, అన్ని అనుభూతులు సగటుగా కలిసి ఉన్న సూర్యకాంతి జీవితం.

సెంవట బొట్టు సంవురుతో సూరీణ్ణి ఎలిగిద్దాం

ఎలుగు సెట్టు కొమ్మల్లో అగ్గిపూలు పూయిద్దాం

వేకువ శక్తుల కత్తులుదూసి - రేతిరి మత్తును ముక్కలు సేసి..!